

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у јулу 2017. године

1. Потрошачке цене су у јулу ове године у односу на јун снижене за 0,4%, што је друго снижење у протеклом периоду ове године. Наиме, након континуираног раста у периоду јануар-април, када је забележено повећање од 3,2%, у мају је дошло до промене тренда кретања с обзиром да су у мају и јулу цене снижене, а у јуну незнатно повећане, тако да је у последња три месеца евидентирано снижење од 0,7%.

Јулски пад цена резултат је, пре свега нижих цена поврћа, које су снижене за 12,1%, као и воћа и бензина за 3,3%, односно 2,2%. Затим сезонски пад цена је евидентиран и код одеће и обуће (1% и 1,4%), као и код издатака за изнајмљивање стана и куповину аутомобила, по основу повећања вредности динара у односу на евро. Дејство ових снижења износи око 0,8 п.п. С друге стране, забележен је и значајан раст цигарета за 4,3% (по основу увећања износа специфичних акциза и произвођачих цена цигарета) и туристичких пакет аранжмана за 22,7% (који је сезонског карактера), на које се односи око 0,4 п.п., што значи да су цене осталих производа и услуга биле стабилне.

Укупан текући раст у јулу ове у односу на децембар претходне године је износио 2,5%, а на међугодишњем нивоу (јул ове у односу на јул претходне године) 3,2%¹. На стабилност потрошачких цена указује ниска и стабилна међугодишња базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), која је у јулу ове у односу на јул претходне године износила 1,7%. С обзиром да кретање потрошачких цена, у значајној мери, зависи од кретања цена примарних пољопривредних

¹ Саопштење РЗС бр. 222 од 11.08 .2017. године.

производа (где се код појединих култура процењује могући мањи принос, по основу суше), као и од енергената, регулисаних цена и курса динара, процена је да би и у наредном периоду инфлација била у границама циља.

Упоредјујући остварени интензитет раста у овој години у односу на период од када се инфлација мери индексом потрошачких цена, учева се да је до 2014. године, мерено на оба начина, инфлација била мања, а од 2013. уназад до 2007. године већа, што се види из наредне табеле:

година	у % остварени раст	
	јул т.г. децембар п.г.	јул т.г. јул п.г.
2007.	3,4	4,2
2008.	6,1	13,9
2009.	6,0	8,5
2010.	4,5	5,1
2011.	6,2	12,1
2012.	5,4	6,1
2013.	2,0	8,6
2014.	1,8	2,1
2015.	1,1	1,0
2016.	0,8	1,2
2017.	2,5	3,2

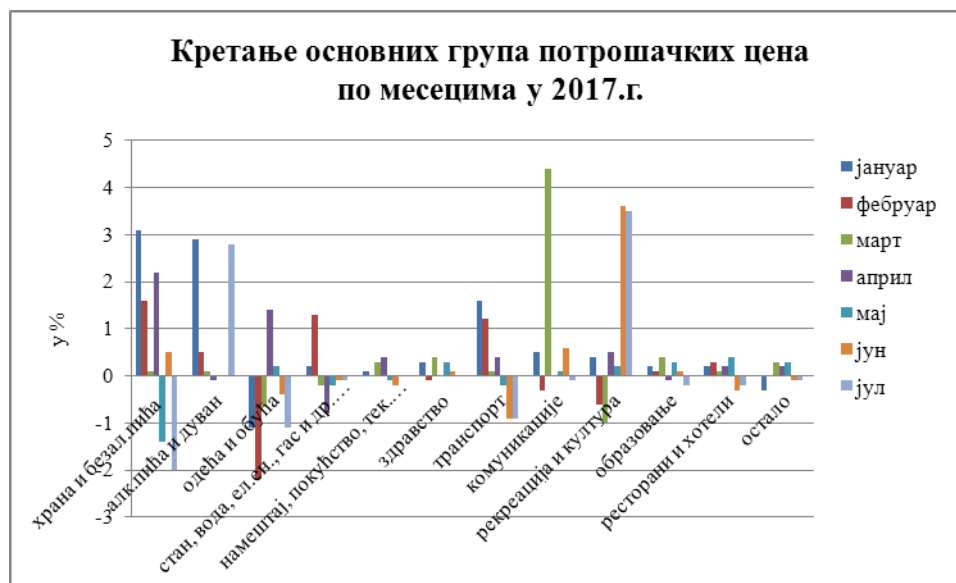
2. Посматрано по основним групама, највећи утицај на пад потрошачких цена имале су цене хране и безалкохолних пића које су у јулу оствариле највеће снижење цена (2%), на које се односи око 0,6 п.п., што значи да би инфлација у јулу била за 0,2 п.п. нижа да су остале цене мировале. Наиме, цене хране су снижене за 2,3%, док су цене безалкохолних пића повећане за 0,1%. У оквиру хране, непрерађена храна је снижена за 5,3% а, прерађена повећана за 0,1%. Код непрерађене хране, поред нижих цена воћа и поврћа (3,3% и 12,1%), снижене у и цене јаја за 2,2%, док су једино цене меса повећане за 0,4%.

Снижене су и цене одеће и обуће (1,1%), транспорта (0,9%), образовања (0,2%), ресторана и хотела (0,2%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,1%), комуникација (0,1%) и остале робе (0,1%).

Повећање цена је забележено у групи алкохолних пића и дувана (2,8%) и рекреације и културе (3,5%).

Непромењени ниво цена је евидентиран у групи намештаја, покућства и текућег одржавања и у групи здравства, што се види из наредног графикона:

3. Раст цена, у распону од 0,1% до 0,7%, у јулу је евидентиран код: меса, рибе, уља и масти, шећера, цема, меда и чоколаде, осталих прехранбених производа, кафе, чаја и какаоа, вина, дувана, материјала за одећу, осталих одевних предмета, чврстих горива, намештаја и опреме за домаћинство, стакленог и стоног посуђа, већих алата и опреме за кућу и врт, производа и услуга за одржавање стана, осталих медицинских производа, терапеутских уређаја и опреме, резервних делова, осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава, опреме за спорт, камповање и рекреацију, кућних љубимаца, хране и пића и осталих предмета за личну негу. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 30,4%. Већи интензитет раста, у распону од 1,1% до 22,7%, евидентиран је код малог броја производа и услуга, чији обухват износи око 1,5%, и то код: медија за снимање слике и звука, играчака, пакет аранжмана и осталих услуга.

4. У циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, Влада је донела *Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“* („Службени гласник РС“, бр. 73/17), с применом од 1. августа ове године. Ово из разлога што је, сходно Закону о трговини, уредба донета као привремена мера, која не може трајати дуже од шест месеци. Овом уредбом је практично продужено важење критеријума из августа 2014. године. Наиме, и даље је задржана иста произвођачка цена од 38,68 динара, као и непромењена велепродајна (2%) и малопродајна (6%) маржа, с тим што укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба износи 46 динара.

Имајући ово у виду, на бази статистичких података малопродајна цена белог хлеба, при смањењу од 1% у јулу ове у односу на децембар претходне године, у јулу је износила 41,18 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

5. У оквиру контролисаних, односно регулисаних цена, кориговане су једино цене следећих производа и услуга из надлежности Владе, док остале цене нису мењане:

5.1. Влада је средином јула донела **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт** („Сл. гласник РС“, бр. 69/17). Доношењем ове одлуке створили су се услови да се на тржиште Републике Србије пусти у промет 15 нових лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, а који су добили дозволу за стављање у промет од Агенције за лекове и медицинска средства, чиме се повећава конкуренција, укупна понуда и снабдевеност тржишта лековима. Извршене су измене података из дозволе за лек, у складу са варијацијама које је прихватила Агенција, и цена за 12 лекова и то: повећање цена за 9 лекова, увећање цене за износ контролне маркице за 1 лек и снижење цена за 2 лека. Допуна се односи на нове лекове за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт који су добили дозволу за стављање у промет и за које је по први пут утврђена цена. Такође, извршено је брисање 1 лека из Списка цена лекова. Извршена повећања и снижења цена лекова, као и цене нових лекова неће утицати на инфлацију, јер статистика не снима њихове цене у оквиру индекса потрошачких цена.

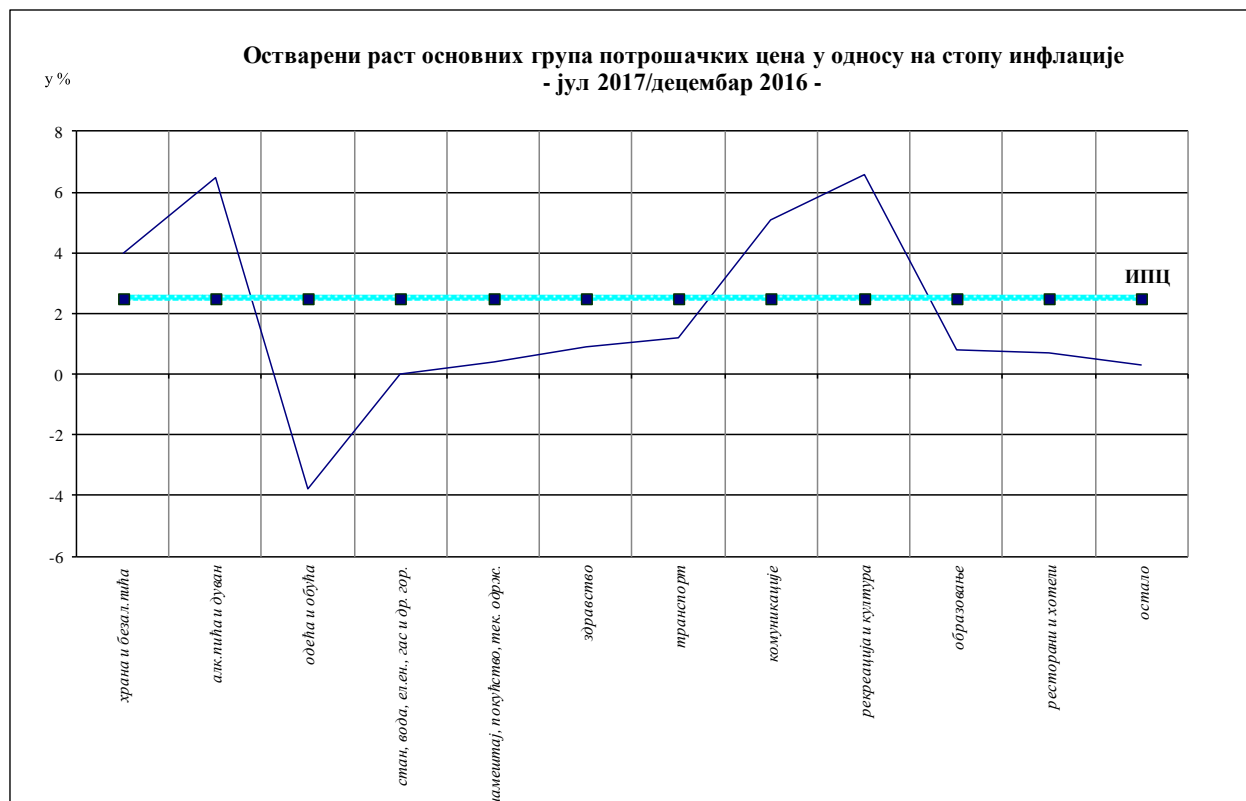
5.2. У јулу 2017. године мировале су **цене свих стамбено комуналних услуга, као и јавног градског превоза.**

*

* *

Такође, није мењана цена у комуналној делатности **погребне услуге**, у оквиру које се од прошле године прати једино цена штампања парте (умрлице са сликом) у погребном предузећу, комад, као ни у комуналној делатност – **управљање јавним паркиралиштима** (у оквиру путарина и паркирања на паркинг сат), која се прати кроз цену паркирања аутомобила у граду на отвореном простору, I зона, 1 час.

5. **Укупан текући раст** потрошачких цена у јулу 2017. у односу на децембар 2016. године **износи 2,5%**, при чему су цене роба забележиле раст од 2,5% а услуга од 2,4%.

Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију, у овом периоду, имале су цене хране и безалкохолних пића које су оствариле раст од 4%, који је значајно већи од просечног и на који се односи око половина опште стопе.

Напросечно су повећане и цене комуникација (5,1%) и алкохолних пића и дувана (6,5%), док је највећи интензитет раста евидентиран код рекреације и културе (6,6%). Раст цена у овим групама је са око две петине утицао на општи раст потрошачких цена.

Исподпросечан раст је евидентиран у групи транспорта (1,2%), здравства (0,9%), образовања (0,8%), ресторана и хотела (0,7%), намештаја, покућства и текућег одржавања (0,4%) и остале робе и услуга (0,3%).

Снижење цена је забележено код одеће и обуће (3,8%), док цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива нису мењане.

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, пројектована инфлација за 2017. годину износи 2,8%, а циљана, утврђена **Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2018. године,** 3% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације, односно циљане би био око 0,2%, односно у распону од 0,1% до 0,4%.

Имајући у виду да је у јулу инфлација износила 2,5%, односно 0,3% месечно, то предпоставља годишњи раст од око 4,3%, што је на нивоу доње границе циљане инфлације.

У јулу ове године просечан **курс динара** је у односу на децембар претходне године смањен за 1,3%, односно за 3 динара и износи 120,42 динара за 1 евро. Наиме, у јануару и

фебруару је забележен раст од 0,3% и 0,1%, у марту непромењени ниво, а у наредним месецима од априла до јула пад, у распону од 0,2% до 2,4% (јул).

У јуну ове године **просечна нето зарада**² је износила 49.238 динара и у односу на период јануар-јун ове у односу на исти период претходне године номинално је повећана за 4,4%, а реално за 1%, док је просечна пензија, у периоду јануар-мај, реално опала за 1,7%³. При истом упоређењу, **промет у трговини на мало** у периоду јануар-јун ове године у односу на јануар-јун претходне године бележио је раст у текућим ценама од 8,7%, а у сталним од 3,6%⁴. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код непрехрамбених производа, осим моторних возила (6,5%), а затим код хране, пића и дувана (3,1%), док је код моторних горива остварен најмањи интензитет (0,1%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, **регулисане цене** су у јулу у односу на претходни месец 2017. године повећане за 1%, по основу раста цена акцизних производа – цигарета, док су цене осталих производа и услуга мировале.

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена одређен снижењем цена непрерађене и прерађене хране (2,3%) и енергије (0,5%), с обзиром да су цене робе широке потрошње и услуга повећане за 0,4%, односно 0,7%, што се одразило на раст **базне инфлације** (без енергије, хране, алкохола и цигарета) од 0,2%⁵.

6. Међугодишњи раст инфлације у јулу ове у односу на јул претходне године износио је 3,2%, што је за 0,4 п.п мање него у претходном месецу. При том, цене роба су имале већи интензитет раста у односу на услуге (3,5% према 2,3%). У истом периоду **базна инфлација** је повећана за 1,7%.

² Саопштење РЗС бр. 203 од 25.07.2017. године

³ Податак Министарства финансија, Табела – основни индикатори макроекономских кретања, 26.07.2017.г.

⁴ Саопштење РЗС бр. 209 од 31.07.2017. године.

⁵ Податак НБС.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код рекреације и културе (6,4%) и алкохолних пића и дувана (6,2%), а натпросечно су повећане и цене комуникација (5,8%) и хране и безалкохолних пића (4,3%).

Испод просека су повећане цене транспорта (3%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (1,9%), ресторана и хотела (1,6%), образовања (1,5%), здравства (1,3%), намештаја, покућства и текућег одржавања (1,2%), док је најмањи интензитет евидентиран код остале робе и услуга (0,8%).

Снижење цена је забележено једино код одеће и обуће (2,3%).

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ЈУЛА 2017. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2016. година</i>			
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2
септембар	-0,6	1,1	0,6
октобар	0,7	1,8	1,5
новембар	-0,1	1,7	1,5
децембар	-0,1	1,6	1,6
<i>2017. година</i>			
јануар	1,4	1,4	2,4
фебруар	0,7	2,2	3,2
март	0,2	2,4	3,6
април	0,8	3,2	4,0
мај	-0,5	2,7	3,5
јун	0,2	2,9	3,6
јул	-0,4	2,5	3,2

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 07.2017. 06.2017.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 07.2017. 12.2016.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	-0,4	100,0	2,5	100,0
Храна и безалкохолна пића	-2,0	145,8	4,0	51,0
Алкохолна пића и дуван ¹⁾	2,8	-45,8	6,5	19,4
Одећа и обућа	-1,1	10,7	-3,8	-7,1
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива ¹⁾	-0,1	3,3	0,0	-0,1
Намештај, покућство, текуће одржавање ²⁾	0,0	0,4	0,4	0,8
Здравство ²⁾	0,0	0,3	0,9	1,9
Транспорт	-0,9	26,3	1,2	6,5
Комуникације	-0,1	1,1	5,1	10,3
Рекреација и култура	3,5	-44,7	6,6	15,3
Образовање	-0,2	0,8	0,8	0,6
Ресторани и хотели	-0,2	1,1	0,7	0,8
Остала роба и услуге	-0,1	0,7	0,3	0,6

¹⁾ Структура текућег раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у периоду јануар-јул ове године у односу на децембар претходне године (7.2017./12.2016.).

²⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем у односу на претходни месец(7.2017./6.2017.).

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 24.08.2017. године